

(62)

Eks 1: Bil med sirenene, $v_s = 600 \text{ Hz}$, fart 144 km/t . Finn frekvensene v_2 og v_1 som måles av observatører hhv bak og foran bilen.

(Lydfart: 340 m/s)

$$v_s = 600 \text{ Hz}$$

$$v = 144 \text{ km/t} = 40 \text{ m/s}$$

$$v_2 = \frac{v}{v-v_s} v_s = \frac{340}{300} \cdot 600 \text{ Hz} = 680 \text{ Hz}$$

$$v_1 = \frac{v}{v+v_s} v_s = \frac{340}{380} \cdot 600 \text{ Hz} \approx 537 \text{ Hz}$$

(Merk: $|v_2 - v_s| \neq |v_1 - v_s|$)

Eks 2: Bilen fra Eks 1 kjører mot vegg som reflekterer lydbølgen. Finn frekvensen som sjeføren hører (i tillegg til $v_s = 600 \text{ Hz}$).

Veggens "måler" og reflekterer lydbølge med frekvens

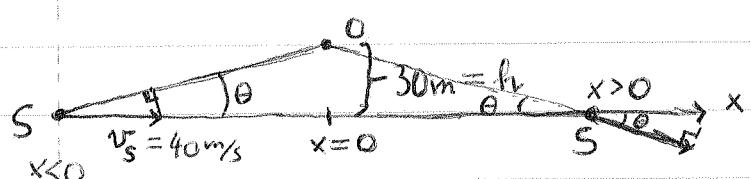
$$v_2 = \frac{v}{v-v_s} v_s = 680 \text{ Hz} \quad (\text{se Eks 1})$$

Sjeføren måler reflektert bølge med frekvens

$$v_s = \frac{v+v_s}{v} v_2 = \frac{380}{340} \cdot 680 \text{ Hz} = 760 \text{ Hz}$$

Kommentar: Etter har en dobel dopplereffekt, alltid med $v_2 - v_s = v_s - v_2$

Eks 3: Bilen fra Eks 1 passerer 30 m fra observatøren. Finn observert frekvens som funksjon av x .

Hastighet mot O: $v_s \cos \theta$,

$$\cos \theta = \frac{-x}{\sqrt{x^2+h^2}}$$

$$\Rightarrow v(x) = \frac{v + v_s \cos \theta}{v + v_s} v_s = \frac{600 \text{ Hz}}{1 + \frac{2x}{\sqrt{x^2+900}}}$$

